

**PROGRAM RAZVOJA EKONOMSKOG FAKULTETA
UNIVERZITETA CRNE GORE ZA MANDATNI PERIOD
2019-2022. GODINE**

Prof. dr Nikola Milović

Uvaženi studenti, profesori i saradnici,

Protekli mandatni period na Ekonomskom fakultetu bio je izuzetno dinamičan. Slobodan sam na početku da konstatujem da je ostvaren napredak na ključnim poljima koje su definisane u trogodišnjem programu razvoja fakulteta, koji sam kao kandidat za Dekana predstavio. Dozvolite mi da Vas podsjetim da je Razvojni program Ekonomskog fakulteta za mandatni period 2016-2019. godine zasnovan, prije svega, na: jačanju kvaliteta nastave i naučnoistraživačkog rada; studentima koji su fokusu obrazovnog procesa i jačanju međunarodne mobilnosti nastavnika i studenata.

Na samom početku mandata, suočili smo se sa značajnim izazovima, prije svega, u oblasti finansijske konsolidacije fakulteta i rješavanja pitanja radnog statusa neakadenskog osoblja. Izmjene u kolektivnom ugovoru Univerziteta Crne Gore, posebno u dijelu pravila raspodjele sredstava prikupljenih sa tržišta (od školarina) kao i veće preuzimanje sredstava od strane Univerziteta Crne Gore (72,5%) i smanjenje razvojnog potencijala (na samo 27,5%) uzrokovali su probleme koji su prijetili finansijskom kolapsu fakulteta. **Mjesečne obaveze za 17 zaposlenih koji su finansirani iz sredstava fakulteta iznosile su na godišnjem nivou oko 170.000 eura.** Uz smanjene prilive, manju upisnu politiku kao i veća izdvajanja u zajednički budžet UCG, fakultet se suočio sa prvim izazovom, finansijskom održivosti.

Moram istaći da smo zahvaljujući pravovremenom djelovanju i uspješnoj saradnji sa organima Univerziteta Crne Gore, pronašli optimalno rješenje za ovaj problem. Kroz usvajanje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta na Ekonomskom fakultetu, nakon gotovo 20 godina, nijesu samo riješeni problemi finansiranja za 17 zaposlenih u neakadenskom osoblju, već je i stvorena mogućnost za izbor 34 nastavnika u akademskom zvanju. Takođe, **pored svih izazova, princip kvaliteta nastave bio je i biće jedna od ključnih okosnica prepoznatljivosti Ekonomskog fakulteta i jačanja njegove konkurentnosti.**

Pored navedenog, prethodni mandat obilježen je postignutim rezultatima fakulteta u svim segmentima rada i djelovanja, najznačajnije od njih vezane su za:

- Novi nastavni plan i program;
- Naučno-istraživački rad i odnos sa biznis zajednicom;
- Međunarodnu saradnju;
- Infrastrukturu.

I Novi nastavni plan i program

Početak mandatnog perioda 2016-2019. godine, obilježio je veliki izazov sa kojim se fakultet suočio, a koji se ogledao u **reformi nastavnog plana i programa**. Naime, polazeći od principa integrisanog univerziteta i reorganizacije studijskih programa Univerziteta Crne Gore, kao najznačajnije pitanje za Ekonomski fakultet izdvojila se **akreditacija novih studijskih programa** za sve nivoe akademskih i primijenjenih studija. Poslije intenzivnog

angažovanja i višestrukih aktivnosti ova aktivnost je, u koordinaciji sa Savjetom za visoko obrazovanje, uspješno realizovana.

Shodno novom nastavnom planu i programu u toku prethodnog mandata, a u koordinaciji sa Savjetom za kvalifikacije i Ministarstvom prosvjete, realizovana je **inicijativa za razvijanje novih kvalifikacija**, koje odgovaraju novoakreditovanim studijskim programima. Pored aktivnosti u vezi sa akreditacijom studijskih programa i razvijanjem novih kvalifikacija, koje prate novu akreditaciju, fakultet je u prethodnom periodu realizovao i aktivnost u vezi sa **licenciranjem** od strane Ministarstva prosvjete.

Obaveze u vezi završetka procesa akreditacije, kao posebno važno otvorile su pitanje implementacije reformi i novog nastavnog plana i programa. Paralelna realizacija starog i novog nastavnog plana i programa, iznjedrila je brojne specifične izazove, koje uz razumijevanje nastavnog kadra za sada uspješno prevazilazimo.

II Nauka-istraživanje i odnos sa biznis zajednicom

U proteklom periodu, fakultet je imao intenzivnu komunikaciju sa predstavnicima akademske i biznis zajednice. Obnovljeni su i značajno unaprijeđeni odnosi sa dugogodišnjim partnerima Ekonomskog fakulteta i uspostavljeni sporazumi sa novim. Ove aktivnosti su omogućile obavljanje prakse naših studenata u partnerskim institucijama, a sa zadovoljstvom mogu da istaknem da se neki od najboljih studenata, posredstvom zaključenih sporazuma i intenzivne komunikacije, vrlo brzo zapošljavaju.

Posebno me raduje, da je nastavni kadar počeo da savladava izazove sa kojima se suočava fakultet u vezi izbora u viša akademska zvanja. Želim da vas podsjetim da su problemi u izborima naših nastavnika započeli tokom 2014. godine kada je tadašnja uprava Univerziteta Crne Gore, u sklopu sprovedenih reformi, započela drugačije tumačenje važećih Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja. Naime, za napredovanje u zvanje docenta, vanrednog i redovnog profesora, u oblasti društvenih nauka, počeli su da budu jedan od obaveznih uslova objavljeni radovi na *SCI/SSCI* listi. Nakon 2016. godine, došlo je do napretka u ukupnom naučno-istraživačkom radu nastavnog kadra u pogledu objavljivanja radova u međunarodnim časopisima, što je kao rezultat imalo i promovisanje predavača u veća akademska zvanja – danas umjesto potvrđivanja istog zvanja imamo situaciju da se naši nastavnici biraju u viša akademska zvanja, što me posebno raduje. Ipak, ono što zabrinjava je činjenica da u zvanje docent od 2013. godine nije izabrano nijedno lice. Posljednji izbor u zvanje docenta na Ekonomskom fakultetu je izvršen 13.06.2013. godine.

U okviru segmenta naučno-istraživačkog rada i odnosa sa biznis zajednicom želim da istaknem sljedeće činjenice:

- Nastavljena je dugogodišnja praksa finansiranja nastavnog kadra prilikom učešća na međunarodnim konferencijama;
- Fakultet je bio suorganizator ASECU međunarodne naučne konferencije; Međunarodne konferencije Jahorinski poslovni forum; Kongresa računovođa i revizora;
- Fakultet je podržao realizaciju nacionalnih i bilateralnih naučno-istraživačkih projekata u kojima participiraju nastavnici i saradnici Ekonomskog fakulteta;

- Kroz program INVO-HERIC, koji je finansiran sredstvima Svjetske banke uspješno je realizovan PRACTing projekat.
- Fakultet je suizdavač međunarodnog naučnog časopisa „Montenegrin Journal of Economics” i “SEE-6 Economic –Outlook”;
- Sa ciljem bogaćenja studentskog života i aktivizma pokrenuli smo dvije nove manifestacije *Dani brućoša* i *The Right Start*.
- Predavanja istaknutih privrednika, ministara, bogat kulturni i sportski život ponovo su napunili učionice i postale svakodnevnica u funkcionisanju Ekonomskog fakulteta.
- Unaprijeđena je saradnja sa privrednim asocijacijama i predstavnicima biznis zajednice - studentima se daje mogućnost sticanja praktičnih znanja i istovremeno otvara prostor za zapošljavanje.
- Više od 130 studenata obavilo je praksu u nekoj od partnerskih institucija, što je činjenica na koju smo posebno ponosni.
- Fakultet je organizovao značajan broj gostujućih predavanja prepoznatljivih stručnjaka iz prakse – direktori MMF-a gospodina Martin Petri i Anthony de Lannoy, direktora Svjetske Banke, potpredsjednik Vlade Slovenije, članovi Vlade Crne Gore, direktori velikih kompanija u proteklom periodu su svoja iskustva prenosili našim studentima. U proteklom periodu smo organizovali preko 140 gostujućih predavanja istaknutih stručnjaka iz prakse.
- Posebno želim da istaknem da je u proteklom periodu Fakultet potpisao sporazum sa Ekonomskim fakultetom u Zagrebu, sa kojim intenzivno sarađujemo u procesu članstva u EFMD. Takođe, otvorena je mogućnost zajedničkog objavljivanja radova, udžbenika i ostalih publikacija nastavnog osoblja.
- Ekonomski fakultet je potpisao Memorandum o uspostavljanju mreže Ekonomskih fakulteta Jugoistočne Evrope. Cilj potpisanog Memoranduma je jačanje saradnje i konkurencije između ekonomskih fakulteta iz regiona i poboljšanje njihovog akademskog i administrativnog kapaciteta.

Sve navedene aktivnosti pokazuju povjerenje privrede i ukupne javnosti po kojem smo kao fakultet tradicionalno prepoznatljivi. A povjerenje nam je poklonio i dobitnik Nobelove nagrade profesor Finn E Kydland koji je održao predavanje na temu „Ekonomska politika i rast nacija“.

III Međunarodna saradnja

Odlazak naših studenata na inostrane fakultete kroz programe studentske mobilnosti, kao i profesionalno usavršavanje profesora i saradnika kroz programe akademske mobilnosti, nastavljaju trend rasta, čime se pospješuje vidljivost fakulteta na međunarodnoj mapi obrazovnih institucija.

- Sve više se internacionalizujemo, što je naš prilog strateškim odrednicama razvoja Univerziteta Crne Gore i ličnom usavršavanju profesora, saradnika i studenata.
- Sudeći po broju kontakata koje ostvarujemo Ekonomski fakultet je prepoznat kao partner za međunarodnu akademsku mobilnost.

- Ekonomski fakultet ima potpisane memorandume o saradnji sa oko 30 visokoškolskih institucija u regionu, Evropi i svijetu.
- U toku prvog mandatnog perioda u oblasti medjunarodne saradnje, prevashodno medjunarodne akademske mobilnosti studenata, nastavnika i administrativnog osoblja ostvaren je značaja rezultat u odnosu na prethodne periode
- Od maja 2015/16. godine 76 naših studenata boravilo je na stranim univerzitetima, dok je 9 stranih studenata tokom ovog perioda boravilo na našem fakultetu. U istom periodu 24 nastavnika i saradnika boravila su na stranim univerzitetima, dok su 23 strana nastavnika boravila na našem fakultetu - učestovala u nastavi ili obavila trening. Takođe, po prvi put je ostvarena jedna mobilnost za studente primijenjenih studija u Bijelom Polju.
- Prvi put je na Ekonomskom fakultetu, organizovan *Dan mobilnosti*. Razmijenjena su iskustva i iznijeti utisci studenata s razmjene, a nakon toga održana je prezentacija institucija zaduženih za poslove međunarodne saradnje, kao i pojedinih programa međunarodne akademske mobilnosti.
- Posebno interesovanje za boravak na našem fakultetu tokom ljetnjeg semestra 2018/2019. godine pokazali su strani profesori. Čak 14 profesora podnijelo je zahtjev za dolazak na naš fakultet u tom semestru, što je više nego tokom protekle 2017/18. godine. Ovaj podatak svrstava Ekonomski fakultet među najatraktivnije univerzitetske jedinice s aspekta dolazeće mobilnosti predavača. Takodje, naše akademsko osoblje (profesori i saradnici) pokazuju rastući trend u pogledu odlazeće mobilnosti. Za ljetnji semestar 2018/19. pristiglo je 13 aplikacija, dok je 9 naših studenata dobilo mogućnost da ovaj semestar provede na stranim univerzitetima.
- Ekonomski fakultet je prva univerzitetska jedinica koja je ostvarila mobilnost i za neakademsko osoblje.
- Ekonomski Fakultet učestvovao je na nekoliko *International Week* manifestacija, koje partnerski univerziteti organizuju u okviru Erasmus+ programa, a koje omogućavaju da predavači sa stranih univerziteta tokom ove nedjelje učestvuju u redovnoj nastavi tih fakulteta.
- Kao član asocijacije ASECU (*Association of Economic Universities of South and Eastern Europe and the Black Sea Region*) delegacije Ekonomskog fakulteta učestvovala su u radu ASECU Youth međunarodnih konferencija i ljetnjih škola u Rusiji, Grčkoj i bili domaćin jednoj konferenciji kod nas.

Evidentan rast interesovanja za boravak na našem fakultetu po osnovu svih programa razmjene, kao i za odlazak naših studenata i nastavnika na inostrane fakultete, stvara "pritisak" na modernizaciju akademskog sadržaja na fakultetu u smislu otvaranja studijskog programa na engleskom jeziku, na čemu aktuelna uprava fakulteta već radi.

IV Infrastruktura

Uprkos stalnim problemima sa nedostatkom finansijskih sredstava, naglašavam da su u pogledu infrastrukture napravljeni bitni iskoraci na osavremenjavanju fakulteta. Kao najznačajnije aktivnosti u ovom segmentu ističem sljedeće:

- kompletna zgrada Fakulteta pokrivena je internet signalom;
- rekonstruisana je tehnička soba IT centra;
- ugrađeno je novo ozvučenje u amfiteatru „Montenegro“ i sali „Mediteran“;
- nabavljena je nova računarska oprema za potrebe nesmetanog rada u amfiteatrima i salama;
- u okviru investicionog održavanja, zgrada Fakulteta je dobila novi video nadzor kao i reprezentativno uređena dva parking prostora, kao i zelenu površinu sa adekvatnim sistemom održavanja;
- rekonstrukcijom kotlarnice i ugradnjom novog sistema poboljšani su uslovi sistema grijanja u salama i holovima;
- renovirane su kancelarije studentskih organizacija, čime su studenti dobili prilagođen prostor za sopstvene aktivnosti;
- elementi vizuelnog identiteta fakulteta su postavljeni u salama i hodnicima fakulteta;
- kroz projekat PRACTing u potpunosti je opremljena Crvena sala (202) i prilagođena potrebama rada virtuelnog preduzeća. Na ovaj način studenti imaju priliku da nauče kako se radi u jednoj firmi i steknu iskustvo koje je važna preporuka prilikom zaposlenja;
- u cilju stalnog poboljšanja uslova za izvođenje nastave, u prethodnoj godini su u svim salama postavljene multimedijalne table koje odgovaraju obrazovnim potrebama savremenog studenta, instalirani su „all in one“ računari, a obnovljeno je i ozvučenje.
- novo „ruho“ dobila je i Profesorska sala u kojoj se održavaju sjednice Vijeća, organizuje rad komisija;
- kako bi aktuelne informacije studentima bile „na dohvat ruke“, u holovima fakulteta su postavljeni info monitori.
- razvoj informatičko – digitalne tehnologije donio je novi pristup arhivima i arhivističkoj praksi, značajno je unaprijedio i učinio bržim pretraživanje informacija, zbog čega je u prethodnoj godini započeta digitalizacija arhivske građe fakulteta.
- nakon 20 godina izdvajanja arhivske građe, rekonstrukcijom sale na I spratu stvoreni su uslovi za njeno adekvatno čuvanje;
- jedan projekat posebno želim pomenuti, a čijom realizacijom smo pokazali društvenu odgovornost i senzibilitet koji ima naša institucija. Riječ je o projektu prilagođavanja objekta Ekonomskog fakulteta za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom. Zahvaljujući realizaciji tog projekta danas je zgrada fakulteta u potpunosti pristupačna za osjetljive kategorije lica. Zajedno sa partnerima - Vladom Crne Gore, Ministarstvom održivog razvoja i Direkcijom javnih radova u projekat je uloženo 230 hiljada eura.

Sve navedeno opredijelilo je stručni žiri Asocijacije menadžera Crne Gore da Ekonomskom fakultetu dodijeli nagradu za najbolju instituciju za obrazovanje i edukaciju menadžera.

Razvojni program Ekonomskog fakulteta za mandatni period 2019-2022. godine zasnovan je na sljedećim osnovama:

- **Puna implementacija novog nastavnog plana**

Kvalitet nastave, zauzima centralno mjesto u povećanju konkurentnosti Ekonomskog fakulteta. Sticanje kvalitetnih teorijskih i praktičnih znanja imperativ je Ekonomskog fakulteta i za sljedeći mandatni period. U vezi sa navedenim, permanentno unapređenje kvaliteta znanja, kao i pitanje međunarodne akreditacije pretpostavke su daljeg aktivnijeg učestvovanja Ekonomskog fakulteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja. Zalagaćemo se i dalje za postizanje standarda uporedivosti sa prestižnim studijskim programima, kako bismo dostigli potreban nivo kvaliteta u radu. Prethodno navedene pomjene u osavremenjavanju osnovnih i postdiplomskih studija, povezane su sa **promjenama u pogledu standarda kvaliteta i dostignutih ishoda učenja**, što nameće **potrebu da se nastavni kadar i dalje prilagođava datim promjenama**, posebno sa aspekta praktičnih znanja i vještina koje studentima treba pružiti, a što je još jedno od strateških opredjeljenja fakulteta u periodu koji je pred nama. Naime, **cilj je da fakultet u budućem periodu unaprijedi mogućnosti za praktičnu primjenu teorijskih znanja**.

U tom pogledu, u prethodnom mandatnom periodu je započeta implementacija realizacije praktične nastave. Plan organizacije praktične nastave i spisak Nastavnih baza, usvojilo je Vijeće fakulteta, a intencija je da praktična nastava, na najvećem broju disciplina, bude zastupljena bar 25% u odnosu na ukupno opterećenje za predmet, kao i da bude valorizovana na odgovarajući način u ukupnoj strukturi ocjene (posebno imajući u vidu ishode učenja). Praktična znanja, vještine i kompetencije mogu se sticati u okviru nastavne i naučno-istraživačke infrastrukture Univerziteta, odnosno fakulteta ili praksom kod poslodavaca u odgovarajućim privrednim subjektima i drugim pravnim licima koja ispunjavaju uslove za realizaciju stručne prakse, a sa kojima fakultet ima potpisan ugovor o realizaciji stručne prakse, odnosno sporazum o saradnji.

Poseban doprinos u snaženju rada fakulteta pripadaće i dalje **komisijama za postdiplomske i doktorske studije, komisiji za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta, kao i komisiji za nastavna pitanja**. Izgrađena i prepoznatljiva efikasnost u radu navedenih komisija, koja je, bez sumnje, jedna od prepoznatljivih odrednica u prethodnom periodu, biće nastavljena i dalje, a sve sa ciljem daljeg unapređenja kvaliteta i pozicioniranosti fakulteta. Ističemo i da nova pravila o mobilnosti studenata na Univerzitetu Crne Gore predviđaju obrazovanje Komisije za mobilnost, što će uskoro biti realizovano, zbog čega očekujemo dodatno snaženje ove komponente razvoja fakulteta.

- **Stvaranje uslova za izbor u akademska zvanja saradnika**

Savjet za visoko obrazovanje je 20.06.2016. godine usvojio nova Mjerila o uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja. Nova mjerila su značajno pooštrila izbor u zvanje docenta koji je prvo akademsko zvanje u koje se biraju saradnici na Ekonomskom fakultetu. Naime, u zvanje docenta za oblast društvenih i humanističkih studija kojima pripada i oblast ekonomske nauke, može biti izabrano lice koje pored ostalih uslova ima jedan samostalni rad objavljen u međunarodnom časopisu sa *SCI* i *SSCI* liste. Činjenica da se zahtijeva **jedan samostalan rad prilikom izbora u zvanje docent, za sada je ograničavajući faktor za napredovanje saradnika**. Naime, izborom postojećih saradnika u zvanje docent ostavlja se prostor za prijem u radni odnos mlađih saradnika i daje prilika da se kroz istraživački rad usavršavaju. Dodatno, shodno važećim zakonskim propisima i pravilima na UCG protok roka od odbrane doktorske disertacije stvara opasnost da saradnici sa doktoratom koji nijesu izabrani u zvanje docenta ostanu bez radnog odnosa na Univerzitetu Crne Gore. Ovim pitanjem se intenzivno bavimo u proteklom periodu i duboko vjerujem da ćemo u sljedećem mandatnom periodu stvoriti uslove za izbor u akademska zvanja naših saradnika. Naglašavam, da smo kao Uprava u komunikaciji sa Univerzitetom Crne Gore kroz sistematizaciju radnih mjesta, otvorili prostor da se značajan broj saradnika, nakon ispunjenja predviđenih kriterijuma, promoviše u akademsko zvanje docent.

- **Međunarodna akreditacija fakulteta i program na engleskom jeziku**

U cilju da se odgovori izazovima, trendovima i standardima obrazovanja visoko razvijenih fakulteta, Ekonomski fakultet postao je član najprestižnije evropske akreditacijske kuće *European Foundation for Management Development* (EFMD), čime su mu otvorena vrata za ulazak u proces sticanja međunarodne EPAS akreditacije, koja se dodjeljuje programima iz ekonomije i menadžmenta koji ispune uslove akademske izvrsnosti, povezanosti sa praksom i međunarodnom zajednicom. Posjedovanje akreditacije nosi višestruke koristi za sam program, studente i nastavnike, ali i za ukupno visoko obrazovanje Crne Gore. Sa druge strane, činjenica je da je u pitanju dugotrajan i izuzetno kompleksan proces koji uključuje aktivan doprinos svakog zaposlenog u periodu koji je pred nama.

- **Studenti koji su u fokusu obrazovnog procesa**

Sve navedene aktivnosti imaju jedan krajnji cilj – da unaprijede ukupan kvalitet studija na Ekonomskom fakultetu. U fokusu obrazovnog sistema na Ekonomskom fakultetu je student – njegova znanja, vještine i kompetencije koje treba da ga čine konkurentnim na tržištu rada. Želim da naglasim da je u proteklom periodu učinjen znajan napor na obogaćivanju svih aspekata studentskog života na fakultetu, čemu su značajno doprinijele i studentske organizacije. Sproveli su brojne akcije vezane za unapređenje života studenata u vidu organizovanja tribina, seminara, predavanja, koncerata, sportskih takmičenja i humanitarnih akcija.

Posebno smo ponosni na nagrade koje proističu iz kvalitetnog rada sa studentima. U proteklom periodu studentima fakulteta dodijeljene su nagrade za najbolji diplomski i

doktorski rad koje tradicionalno dodjeljuje Centralna banka Crne Gore. Da naši studenti ne zaostaju za kolegama iz inostranstva potvrđuje i najveće i najprestižnije evropsko takmičenje u različitim disciplinama i vještinama Euroskills 2016, na kojem su studenti Ekonomskog fakulteta osvojili prvo mjesto iz oblasti preduzetništva. Na istom takmičenju 2018. godine studenti su osvojili srebrnu medalju i potvrdili kvalitet na evropskom nivou.

Kako bi Ekonomski fakultet i dalje privlačio najbolje maturante, fokus obrazovnog procesa treba da bude na njima. Sticanje kvalitetnih teorijskih i praktičnih znanja imperativ je studentskog života na fakultetu. Naime, kvalitet nastave, organizacija, korišćenje relevantne literature, dostupnost informacija putem informaciono komunikacionih tehnologija i web-portala, neki su od profesionalnih servisa koji treba da doprinesu sadržajnijem i kvalitetnijem studiranju.

Studenti će kao i do sada imati otvorena vrata za sve inicijative, pomoć pri organizaciji studijskih posjeta kompanijama, stručnih debata, boljih uslova rada studentskih organizacija, dovođenja eminentnih gostiju iz zemlje i okruženja.

Projektni pristup koji imaju sve studentske organizacije biće podržan kroz program i budžet za svaku organizaciju. Takođe, zalagaću se za dalji nastavak organizacija regionalnih studenskih konferencija i drugih manifestacija od značaja za razvoj studentskog života.

Unaprijeđenje kontrole kvaliteta nastave odvijaće se kroz stalnu komunikaciju sa predstavnicima studentskih organizacija i Studentom povjerenikom.

- **Dalje jačanje naučno-istraživačkog rada na Fakultetu**

Kontinuiran naučno-istraživački rad i nastavni proces koji je zasnovan na konceptu doživotnog učenja, predstavlja jednu od okosnica budućeg razvoja. Podsticaj i podrška objavljivanju stručnih članaka u časopisima sa međunarodnim uticajem (SCI, SSCI, SCOPUS) treba da poveća međunarodnu vidljivost akademskog osoblja i presudno utiče na bolje izvršavanje sopstvenih obaveza prilikom izbora u akademska zvanja. Stručna i finansijska podrška nastavnicima i saradnicima biće obezbjeđena. Snažjenje izdavačke djelatnosti, nastavak organizovanja međunarodne konferencije, formiranje i objavljivanje sopstvenog časopisa, biće, takođe, u fokusu daljeg poboljšanja naučnoistraživačkog rada u budućem periodu.

- **Unapređenje međunarodne mobilnosti nastavnika i studenata**

Ovaj vid aktivnosti ima više dimenzija: razmjena studenata i nastavnog osoblja (Erasmus+ program, CEEPUS, bilateralna saradnja), međunarodne studentske aktivnosti (ljetnje i zimске škole, takmičenja i sl.), međunarodni projekti, međunarodne stipendije i slično.

- **Alumni klub fakulteta**

U okviru odnosa za biznis zajednicom, organizovaćemo Alumni klub i poslovni savjet, sa ciljem da se dodatno unaprijede nastavni sadržaji fakulteta i njegova ukupna pozicija u javnosti.

- **Podizanje ukupnog standarda zaposlenih na realnim osnovama**

Standard zaposlenih je visoko na listi prioriteta u razvojnom programu Ekonomskog fakulteta. Samo zadovoljan pojedinac može pozitivno uticati na ostvarenje cilja i misije fakulteta. Zalagaću se za rješavanje stambenih potreba zaposlenih, kao i povećanje kvaliteta uslova rada u svim službama.

Bez sumnje, pozicioniranost zasnovana na kvalitetu, dostignuti standardi i ishodi učenja, konkurentnost svršenih studenata u skladu sa potrebama tržišta rada, izazovi u organizaciji akademskih i primijenjenih studija (posebno sa aspekta razlikovanja u sistemu visokog obrazovanja, kao i na tržištu rada) i benčmarking sa primjerima dobre prakse ključne su odrednice jasno definisanog koncepta razvoja fakulteta u budućem periodu.

Poštovani studenti, profesori i saradnici,

sve što je urađeno, vidim isključivo kao motiv da u vremenu koje je pred nama radimo intenzivnije i budemo produktivniji, u cilju zadovoljenja potreba studenata i stvaranja perspektive za dalji progres.

U Podgorici, 06.12.2018. godine

Prof. dr Nikola Milović